

Gäller för: Verksamhet Plastikkirurgi

Giltig från: 2025-11-14

Innehållsansvar: Johnna Sahlsten Schölin, (johsc1), Överläkare

Giltig till: 2027-11-06

Godkänd av: Peter Apelgren, (petap1), Verksamhetschef

# Ögonlocksplastik omvårdnad; plastikkirurgi

## Revideringar i denna version

Komplettering.

## Syfte

Rutinen syftar till att säkerställa en god och patientsäker vård för patienter som opererats med ögonlocksplastik.

## TERMINOLOGI

- Blepharoptos = nedhängande ögonlock (ordet ptos betyder nedhängande)
- Ektropion = utåtvänt ögonlock
- Entropion = inåtvikning av ögonlockskanten
- Blepharoplastik = ögonlocksplastik

## Arbetsbeskrivning

### BAKGRUND

Ögonlocksplastik syftar till att avlägsna överskottshud och eventuellt fett i övre, respektive nedre ögonlocken. Detta är vanligtvis ett led i åldringsprocessen men kan även vara ärftligt, medfött, status post trauma eller neurologiskt betingat. Operation utförs endast om ögonlocket/ögonlocken skymmer pupillen.

### OPERATION

Operationen tar ca 1-2 timmar och utförs dagkirurgiskt i lokalbedövning, gäller ej barn. Patienten kan vanligtvis gå hem efter någon/några timmar. Man kan operera antingen övre eller undre ögonlocken eller både och samtidigt. I övre ögonlocken lägger man ett snitt i det djupa vecket. I undre ögonlocket lägger man snittet alldeles under ögonfransarna. Man avlägsnar överskott av hud och eventuell fettvävnad. Betänk Cyklokapron perioerativt i de fall patienten är lättblödande.

### PREOPERATIVT

Inga speciella förberedelser förutom sedvanlig dusch med Descutan®. Patienten kommer svältande på operationsdagens morgon eftersom sederig ibland ges i samband med lokalbedövning.

## POSTOPERATIVT

### Smärta

När bedövningen släpper kan en kortvarig smärta uppstå som vanligtvis släpper efter 30-60 minuter. Därefter är det som regel relativt smärtfritt men patienten kan känna en stramande känsla i några dagar.

### Svullnad

Direkt efter operationen skall patienten erhålla fuktiga NaCl-kompresser samt kylförband på ögonen för att minska svullnad och blåmärken, t ex ihopknutna handskar med kallt vatten i, vilka pat. med fördel kan få med sig hem. I hemmet kan man med fördel frysa mjölpåsar och fortsätta kylbehandling på detta sätt. Svullnaden brukar kvarstå de två första dygnet efter operationen. Svullnaden avtar gradvis för att helt försvinna efter 7-10 dagar. Det kan ta ytterligare några dagar för eventuella blåmärken att helt försvinna. För att undvika svullnad i möjligaste mån, skall man sova i ryggläge med höjd huvudända under 10-14 dagar. Man kan med fördel smörja sårinjerna med CO-salva alt. vaselin.

### Stygn

Styggen avlägsnas efter 6-8 dagar.

### Aktivitet

Sociala aktiviteter kan i regel återupptas efter ett par dagar och sportaktiviteter efter 3-4 veckor.

### Sjukskrivning

Sjukskrivningstiden är individuell beroende av arbetets art.

### Make-up och solning

Make-up kan börja användas efter ca 14 dagar och patienten bör inte sola ansiktet eller bada bastu förrän efter 4-6 veckor. Ärren ska inte utsättas för direkt solbestrålning de första 6 månaderna. Man bör därför använda hög solskyddsfaktor, solglasögon eller täckande make-up.

## KOMPLIKATIONER

Vid alla operationer kan komplikationer uppstå. Det är dock oerhört sällsynt.

### Blödning

Efterblödningar kan uppstå även om det är ovanligt. Dessa risker ökar vid ev. medicinering med exempelvis blodförtunnande läkemedel och rökning. Mindre blödningar som ej behöver åtgärdas förorsakar blåmärken som försvinner spontant.

### Infektion

Trots aseptisk teknik kan vid alla operationer infektion uppstå och i sådana fall behandlas patienten med antibiotika. Det är dock ytterst ovanligt vid denna typ av operation.

## Ärrbildning

Ärren blir normalt väldigt diskreta, nästan osynliga men eftersom huden är mycket tunn vid ögonlocken kan ärrbildning i underhuden te sig som små knöligheter. Dessa försvinner som regel efter några månader och ärr är nästan alltid röda i upp till 3-6 månader.

## ÅTERBESÖK

Återbesök 1, ca 7 dagar efter operationen till sköterskemottagningen eller dsk för att ta bort stygn samt sårkontroll. Återbesök 2, ca 3-4 månader efter operationen till operatör.

## Ansvar

All personal inom Verksamhet Plastikkirurgi, är ansvarig för utförandet av rutinens aktiviteter. Verksamhetschef plastikkirurgi bär ansvar för att denna rutin blir känd och ansvarar för att den efterlevs.

## Uppföljning, utvärdering och revision

Överläkare Johnna Sahlsten Schölin ansvarar för uppföljning/revision av innehållet i rutinen. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

## Dokumentation

Styrande dokument arkiveras i Sofia STYR. Redovisande dokument ska hanteras enligt sjukhusets gällande rutiner för arkivering av allmänna handlingar.

# Information om handlingen

**Handlingstyp:** Riktlinje verkställighet

**Gäller för:** Verksamhet Plastikkirurgi

**Innehållsansvar:** Johnna Sahlsten Schölin, (johsc1), Överläkare

**Godkänd av:** Peter Apelgren, (petap1), Verksamhetschef

**Dokument-ID:** SU9785-1904528390-117

**Version:** 6.0

**Giltig från:** 2025-11-14

**Giltig till:** 2027-11-06